

pt. N° 90 mupiedo 2 tando, 91

deponi infirmum ut sedeat & caput habeat
foras aqua & non infundatur caput infirmo
Nam si infuderis caput aqua nihil iuvat
sed adhuc angustia patitur ab infusione
aque & valde. Hoc igitur usque semel & iustus
oportet. & sic postea cum melius ceperit habere
deducendum est ad vulnere ut est consue-
tudo loqui & nihil dubit & haec enim oportet
facere qui haec causa patiuntur. neque
enim curatio multum aliquid exegit. Oportet
autem cognoscere quum agitur labor in fronte
spicio si consistit caput superius ut & alia sensi-
bilitas eorum virtutem amplius ledatur.

Juxta etiam ex nimis doloribus utraq; digeratur
 et occidat animalis spiritus. Quin forminum continen-
 tia has accidentia hoc in membris aliquibus
 tenetur cluditur nimirum in auditu hoc utiq;
 ossium foramina fortiores maxime in medio
 cerebro obcludit caliditatem in altera istius
 particularis currationes non est nunc tempus
 scribere. XLII De epilepsia.

Ephilemsiae passio una excluditur nisi pas-
sio est. Si magnam diligentiam ad sollicitudi-
nem habes. Si sine neglectu fuerit ab initio
sepius commoritur. Qui haec habent. Capitis
enim est ista passio. ubi princeps omnium sensus
et intellectus. ac de eo caput est ista passio.

deponi infirmum ut sedeat & caput habeat
 foras aqua & non infundatur caput infirmo.
 Nam si infuderis caput aqua nihil iuvat
 sed adhuc angustia patitur ab infusione
 aque calide. Hoc igitur usque semel & sursum
 oportet. & sic postea cum melius ceperit habere
 deducendum est ad balneum ut est consue-
 tudo lauandi. & nihil dubit & haec enim oportet
 facere qui haec causa patiuntur. neque
 enim curatio multum aliquid exegit. Oportet
 autem cognoscere quid magis labor in fronte
 spicio si consistit. Capitis partes ut alia sensi-
 bilitas eorum uisum amplius ledatur.
 Item etiam ex nimis doloribus utque digeratur
 & incidat animalis spiritus & in foramina contin-
 gant haec accidentia hoc in membris aliquibus
 tenetur cluditur nimirum in aures auditu hoc utque
 ossium foramina fortiores maxime medio
 cerebro obcludit cavitatem in aures istas
 particulares curationes non est nunc tempus
 scribere. XLII De philemsia.

Philemsiae passio una ex diuturnis pas-
 sionibus est & magnam diligentiam & sollicitudi-
 nem habet. & si neglecta fuerit ab ipso
 sepe is commoritur qui haec habent. Capitis
 enim est ista passio. ubi inceptum omnium sensuum
 & intellectus quia etiam caput est & passio.

quod patitur sed omnesensibilitas alienatur
propter quod epilepsia ipsa passio appellatur quia
obtinens & tenens omnem sensibilitatem cap-
tiam uocant alieni materon propter quod sacer-
dotali honorem possideat templum id est
cerebrum in anima habitat aliter gluna
conpropter quod fortassis & non facile ledi. xl iii
Signa e philepsia

Fit igitur epilepsia tribus modis aut caput
solum patitur aut ex stomacho conpatitur
aut ex aliquo membro patiente ad caput
ipsa transmissa malicia conpatitur signa
sunt haec frequentis spasmus patitur
in ipso stomacho & tormor quedam & mor-
dicationem magis patitur. Quando
ergo contigerit er... gnuari ac uonimio
Aut si parum cibum acciperit similiter qui
autem ex aliquo membro initium sumserit
epilepsia manifeste sentiant & pronunti-
at quod ei futurum est contigit haec
passio infantibus & maxime humidioribus
habentibus naturam propter quod pedi contra
aliqui uocant xliiii **CURATIO**
Epilepsia **SI AC ADOLFANTU**
Necessarium est si adhuc lactem sugat
& quia eis potest fieri quod accipiant.
Proficiens autem a calore au... mentato

oportet inn...
possint ut
& sine aliquo
Pessima eni
sit autem u...
atur quem
nutrices &
subales fue-
mediocri-
runt lacte
feniculum
possum on-
menda ad
Sicca autem
ad aperium
fluens san-
peius mod-
propter lacte
propter eum &
desunt &
Necesse est
ut semper
est. & eni
& nullom-
tem. Sec-
lactem bon-
lac bonus

Codices 16 (ms)
Medische verhandeling (niet geïdentificeerd)
Fragment
s. 10d-11a
Latijn
Perkament, 2 bll., 220 x 140 mm
Schrift: carolina; één hand

Dit bifolium (dat vermoedelijk heeft dienst gedaan als omslag voor een rekening van de broederschap van het H. Kruis) bevat op het ene blad teksten over de epilepsie (met hoofdstukaanduiding) en op het andere algemeen-hygienische passages (zonder hoofdstukaanduiding).

Membrum disjectum, aangetroffen als vulling in de band van een boek.

Bladzijden uit een tot op heden geheel onbekend werk van medische aard.

Teksten over epilepsie en over hygiëne

Laat karolingisch lettertype

Tijd; ongeveer 1000.

et alienatur
allatur quia
tem capta
quod sacer
plum id est
regluena
leledi. xl iii

aut caput
onpatatur
d caput
cur signa
untur

m et mor
Quando
ionimio
milit qui
um ferre

Upnunti
haec
indione
ediconla

ATIO
ANTI

fugat
d accipiat.
entato

oportet in nostra sollicitudinem gubernare
possint. Lactationes nutrices eorum bonum facit
et sine aliquasint supfluitate ordinandum est.
Pessima enim est si lactem pinguem et solidum
sit autem tales et eucimasinutrix et exerce
atur quem admodum et mediocri excutatur
nutrices et cibos accipiant eucimos. quod si
subales fuerint lactes pinguiore eum oportet
mediocriter frere. Si autem factis pingues fue
rint lactes uelutilem reddiderit. quale est.
feniculum anitum anixame nica. rutam
possum omnia ista. uirida sunt ad su
menda adhuc et recencia adsumi debent
Sicca autem agri orisunt magis et amplius
adaperiunt menstruarum poros et matrices
fluens sanguinem quod lactantia nihil est
peius modicum enim necesse est ut lacte fiat
propter lacte plus sunt sanguinem in uentre
propter eum et nutrices a uirorum coram phiben
desunt et subalem enim et malem olentem.
Necesse est lactem faciat. Si autem contingat
ut sem gnuide adhuc magis pessimior
est. et enim fugienda est talis nutrix
et nullo modo permittenda est lactari infan
tem. Sed aliam magis querenda est habens
lactem bonum. Cognoscendus est igitur
lactem bonum ex colore et constitutione.

genente inubere. Tamen sola consipare nervos
 Propterea & unum mediocre subalere
 oportet sic nutriendus est infans. Si adhuc
 fagi p. u. d. e. p. o. r. e. s. n. u. t. r. i. v. q. bonū faciat
 lactem in primis exerceatur medicari
 Deinde opere aut manibus & sic mundus
 & non luvā. Fecit enim nec post cibum aut post laus
 & alia uenit statim non bibat unum p. u. r. m. p. h. l. e. plus
 nociuū sed unguat & fricatur ante cibū. Semper post cibum
 semper exerceat non solū talib; sed & omnib; notat. Post
 infractionē prima ab utroque incipere. Deinde uenit
 ad pectus & ad uentre. & postea ad coxas. & plurimū hoc
 faciendū est solū inter ipsa frictione comitatur. De
 de uisu sūtu facienda ē. Deinde post omnium membrorum
 frictione. & uenit ut fricandū ē. Prius enim non oportet
 q. u. i. n. e. o. m. o. x. i. m. a. u. t. o. m. a. u. t. e. x. e. r. c. i. t. u. r. a. u. t. e. s. f. r. i. c. a. t. i. o. n. e.
 faciens p. m. o. x. p. x. i. m. a. u. r. f. r. i. g. i. d. o. a. d. h. i. b. e. r. e. s. e. d. p. e. t. t. a.
 dū est ut uenit hū. color p. e. l. e. c. t. a. m. & s. p. r. s. i. c. u. e. n. i. a. t. a. d.
 consuetudine & cibū accipiat conpessente. Idē. pane bene
 coctū & optime fermentatū. & maximae in furno coctū.
 sumat autē ex eo unā aut duas uncias panis & maxime
 similancolici. sicut colerici sunt infantes. Temperatiorē
 unum si feruente calida aqua habens coriandri.
 hoc enim si comedat & bibat humores ascendere in capite
 quod est maximū ad uentum p. p. f. a. l. t. a. c. o. n. p. e. s. s. i. o. n. e.
 ex oleo; autē manduca & uide. magis calida & simp
 aut non r. u. m. x. a. b. c. i. b. u. s. f. a. c. i. s. c. o. n. d. u. c. i. t. a. u. t. e. r.

deponi in
 fons aqu
 Nam si inf
 sed adhuc
 aquae ea
 opoſta
 deducen
 tu do lau
 teſ facere
 enim cur
 aut cogn
 spicio ſi
 bilitas eo
 Fractam
 & m. c. d. a.
 garhae
 tenetur
 ossium f
 cerebro
 p. a. f. i. c. u. l.
 scribere
 E phile
 ſio est
 nem hab
 sepius co
 enim ea
 & intelli

credere solent ut ille que a vulgo p[ro]p[ri]e uocant[ur] p[ro]p[ri]e
 et aut ut possint hoc facere q[uo]d credunt. id ē dū aliq[ui]s
 homo n[on] n[on] ut tunc ualeant illū designare ad
 hoc q[uo]d uelint. q[uo]d quodocunq[ue] ille homo uoluerit in
 lupū transformari possit q[uo]d uulgaris stulticia uere
 uolū uocat aut in alia figurā aliquā. credidisti
 q[uo]d unqua fieri aut ēē possit ut diuina imago in alia
 formā aut in alia specie transmutari possit ab aliq[ui] n[on]
 ab ipso d[omi]no. dicit dies in pane & aqua penit. redidisti
 q[uo]d quidā credere solent q[uo]d sint agrestes femine
 quas siluaticas uocant. quas dicunt ēē corporatas &
 & quando uoluerint ostendunt se suis amatorib[us] &
 cū eis dicunt se oblectasse & ut quando uoluerint ab
 secedant se & euanescent. Si credidisti. x. dies in pane
 & aqua penit. In istis omnib[us] sup[er]dictis debent
 sacerdotes magnā discretionē habere int[er] illū
 q[uo]d publice peccauit & publice penituit. &
 int[er] illū q[uo]d absconse peccauit & sponte c[on]fess[us]
 ē. Hec interrogaciones specialit[er] ad feminas
 Fecisti ut quedā mulieres in quib[us]dā anni tēporib[us]
 facere solent ut in domo tua mīam p[re]pares & tuos
 cibos & potū cū trib[us] cultellis supra m[en]sā poneret.

Nijmegen, Universiteitsbibliotheek HS 185:
 Brindard v. Lom, Decretum 27 x 17,5 cm
 p. 77-82

GERDA C. HUISMAN

MISCELLANEA NEERLANDICA

Gesticht door en onder hoofdredactie van
Drs. Frans HENDRICKX

Wetenschappelijk Bibliothecaris
Ruusbroecgenootschap
(Centrum voor Spiritualiteit)
UFSIA (Universiteit Antwerpen)

XIV

Catalogus van de middeleeuwse handschriften
in de Universiteitsbibliotheek Nijmegen

PEETERS
LEUVEN

1997

bibat nisi in illis supradictis dieb' uxore n̄ du-
 cat cūbinā n̄ habcat. adulteriū n̄ faciat abs-
 q' cūgio ppetuo maneat. Nunq̄ se laue in bal-
 neo equū suū n̄ ascendat. causā suā & alteri
 in cūentu fideiū n̄ agat. in cūiuis letantiū
 nunq̄ sedcat. in ecclā segregat' ab aliis xp̄ia-
 nis. Post hostiū humiliat' sita: ingredientiū
 & egredientiū orationib' supplicat' se cō-
 menda: cōmunionē corporis & sangui-
 nis dñi cunctis dieb' uite sue indignū
 se existimet. in ultimo termino uite sue
 puiatico si obseruauerit cōsiliū ut acci-
 piat s̄ cēcedim'. Sunt & alia multa durio-
 ra. que sibi iuxta pondus tanti facino-
 ris cēt adicienda. sed si hec om̄a que su-
 pra misericordit' dicta s̄ pfecto corde
 dō auxiliante pferat & custodierit. c̄
 fidim' de inmensa dī mīa remissionē pec-
 catorū suorū habiturū. *Exceit. mogon*
 Si marit' uxore tiano. de cūgali interfec-
 aut uxor maritū interfecerit tione:
 equū iudiciū sit super eos dicente dño.

caput 5 per a
 zijn rubriek e
 XIX 3, 4, XI
 103-112 114
 170-172 176
 XIX 23, XIX
 5:24, VI 38,
 lai papae Si
 1080, VI 30,
 aut per artem
 De his qui p
 36, XIX 149
 qui sibi mor
 negligentia n
 occiderit hon
 epistula eua
 patribus acce
 serit decem a
 dimittatur Q
 qui liberam
 habens libera
 domini sui a
 ancilla sua a
 optat habere
 alienam rapu
 eam reddat,
 de legitimis
 De iniustis c
 tis rabani de
 tili fuerit me
 leprosus hab
 matre fornic
 uxore alteri
 de temporib
 xl. dies ante
 II 199, II 2
 totum annu
 relegendes in
 197, III 200
 precepit ut c
 59 61-64 67
 nos usurpet
 233, De per
 Si quis cum
 ris contra m
 legitime sic
 partes fiant
 sanctiones d
 debent De h
 dare neglex
 clericorum